

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Управління фінансовою санацією підприємства»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Рік навчання 1 , семестр 2

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

 Олійник Лариса Анатоліївна

 Oliynik_Larisa@ukr.net

 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1751>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Управління фінансовою санацією підприємства» забезпечує теоретичну підготовку та набуття і закріплення практичних навичок щодо побудови інформаційної системи раннього попередження та реагування шляхом впровадження на підприємстві системи контролінгу, діагностика оперативного та стратегічного становища підприємства, оцінка можливості банкрутства реального підприємства та розробка шляхів його фінансового оздоровлення. Метою дисципліни є формування у студентів теоретичних і практичних компетенцій щодо здійснення фінансового оздоровлення підприємства, управління цим процесом, основ антикризового менеджменту на підприємстві.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні завдання та проблеми у процесі професійної, навчальної і дослідницької діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН 4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1. Економічний зміст фінансової санації підприємства				100
Тема 1. Фінансова санація підприємства, її економічний зміст та порядок проведення	1/2	знати: - зміст та причини виникнення фінансової кризи на підприємствах; - сутність управління фінансовою санацією підприємства; - особливості реалізації основних функцій санації та методи її здійснення; - внутрішні джерела фінансової санації; - поняття санаційного контролінгу, його завдання та функції; вміти:	Задача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в eLearn). Розв'язок задач.	<i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i>
Тема 2. Санаційний контролінг	1/3			
Тема 3. Санаційний аудит	1/3			
Тема 4. Внутрішні механізми фінансової санації підприємства	2/2			

		<p>- виявляти та аналізувати внутрішні та зовнішні чинники діяльності підприємства, які можуть призвести до фінансової кризи;</p> <p>- прогнозувати ймовірність фінансової кризи суб'єкта господарювання;</p> <p>- діагностувати рівень фінансової кризи;</p> <p>застосовувати методи проведення санаційного аудиту; методіку поглибленого оцінювання фінансового стану неплатоспроможного підприємства; інтегральну оцінку фінансового стану підприємства</p>		
Модуль 2. Джерела фінансової санації підприємств				100
Тема 5. Санація балансу	1/2	<p>знати: сутність реорганізації; зовнішні джерела фінансової санації;</p> <p>вміти згідно з українським законодавством проектувати плани санації; скласти передавальний та розподільний баланс на основі даних конкретного підприємства;</p> <p>розуміти порядок проведення санації балансу за рахунок санаційного прибутку</p>	<p>Здача практичної роботи.</p> <p>Написання тестів.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p> <p>Розв'язок задач.</p>	<p><i>Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn.</i></p> <p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i></p>
Тема 6. Зовнішні фінансові джерела санації підприємств	2/4			
Тема 7. Реструктуризація підприємства	2/4			
Модуль 3. Державна підтримка процесів санації				100
Тема 8. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	2/4	<p>знати: основні етапи процедури банкрутства, ліквідації підприємства;</p> <p>вміти розробляти програму санації та реорганізації;</p> <p>розуміти механізм державної фінансової підтримки підприємств на основі діючих нормативно-правових документів</p>	<p>Здача практичної роботи.</p> <p>Написання тестів.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p> <p>Розв'язок задач.</p>	<p><i>Виконання та здача практичних робіт і тестів в eLearn.</i></p> <p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i></p>
Тема 9. Оцінка вартості майна підприємства	2/4			
Тема 10. Державна фінансова підтримка підприємств	1/2			
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків

90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Боднар О.А. Управління фінансовою санацією підприємства: курс лекцій для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 072«Фінансів, банківської справи та страхування» денної форми навчання. Миколаївський національний аграрний університет, 2020. 82 с.
2. Боронос В.Г. Управління фінансовою санацією підприємств: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2022. 459 с.
3. Гасанов С. С., Штангрет А. М., Котляревський Я. В. Фінансова санація: теоретичні та прикладні аспекти. К.: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2013. 310 с.
4. Зеліско І.М., Олійник Л.А. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. та допов. К.: Компрінт, 2018. 467 с.
5. Ковалевська А. В. Конспект лекцій з дисципліни «Антикризове управління підприємством». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 140 с.
6. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібн. К.: КНЕУ, 2000. 412 с.
7. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник. / Т.А. Говорушко, І.В. Дем’яненко, К.В. Багацька. К.: ЦУЛ, 2013. 400с.
8. Черниш І.В. Конспект лекцій з дисципліни «Антикризове управління» для докторів філософії спеціальності 073 «Менеджмент». Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», НУПП, 2020. 90 с.
9. Кодекс України з процедур банкрутства: 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
10. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 30 червня 1999 р., № 784-xiv. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
11. Закон України “Про захист економічної конкуренції” від 11 січня 2001 року, № 2210-iii. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
12. Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 року, № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>
13. Про фінансову реструктуризацію: Закон України від 14.06.2016 № 1414-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>
14. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
15. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій, затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 червня 1997 р. № 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>
16. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затв. Наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006 р № 14. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME06025>
17. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затв. наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р, № 49 /121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
18. Порядок проведення органами державної податкової служби прощення

(списання) і розстрочення (відстрочення) податкового боргу платників податків на підставі укладеної мирової угоди у справі про банкрутство, затв. наказом Державної Податкової адміністрації України від 21 листопада 2000 р. № 600. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-00>

19. Постанова Кабінету міністрів України і Національного банку України «Про затвердження антикризових заходів фінансової стабілізації» від 10 вересня 1998 р. № 1413 із змінами і доповненнями, внесеними Постановою Кабінету міністрів і Національного банку України від 14 вересня 1998 р. № 1425, Постановою Кабінету міністрів від 18 вересня 1998 р. № 1461 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1413-98-%D0%BF>

20. I. I. Zelisko, O. Sosnovska, L. Oliinyk, V. Stefkivskyu & I. Manaienko (2021). Company business processes optimization as an imperative of its economic security. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. Issue 1. (Scopus). 2021, (1): 145 – 153. ISSN 20712227, DOI 10.33271/nvngu/2021-1/145 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57222712665&zone= https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-1/145>

21. Салига С.Я., Дацій О.І., Несторенко Н.В., Серебряков О.В. Управління фінансовою санацією підприємства: Навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2005. 237с.

22. Financial support for the development of the Ukrainian agricultural sector: Monograph / Davydenko N.M., Dimitrov I.T. and others/ Олійник Л.А. Особливості антикризового фінансового управління сільськогосподарських підприємств у сучасних умовах - Shioda GmbH, Steyr, Austria, 2018. 430 p.

23. Financial support for the functioning of the agricultural sector in modern conditions. N. Davydenko, O. Gudz, L. Gutsalenko, Ye. Kaliuha, N. Prokopenko, N. Trusova, L. Oliinyk and others: [Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Davydenko N.M.]. Collective monograph (Negoda Y.V., Oliinyk L.A. Prioritized directions of agricultural sector of economy state regulation). Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2020. 364 p.

24. National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges. N. Davydenko, T. Kosova, O. Lemishko, Yu. Nehoda, T. Oliinyk and others: [Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Davydenko N.]. Collective monograph (Negoda Yu.V., Oliinyk L.A. Financial and legal aspects of enterprise restructuring). Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2022. 358 p., P. 208-217

25. Борзенко В. І. Антикризове управління: навчальний посібник. Х. : Видавництво Іванченка І С., 2016. 232 с.

26. Давиденко Н.М., Олійник Л.А., Орологопуло К.О. Прогнозування банкрутства аграрних підприємств у сучасних умовах. Економіка і управління бізнесом. 2022. №4. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/editor/proofGalley/16245/14540>

27. Колісник М.К., Ільчук П.Г., Віблій П.І. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навчальний посібник. К: КОНДОР, 2007. 272с.

28. Копилюк О.І., Штангрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч.посібник. К.: ЦНЛ, 2005. 168 с.

29. Пепа Т. В., Федорова А.О., Кондрашихін А.Б., Андрєєва О.В. Управління фінансовою санацією підприємств: Навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2008. 459с.

30. Сова О.Ю. Управління фінансовою санацією підприємства. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2018. 60 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/knmzd/sova_0015.pdf

31. Терещенко О. О. Аникризове фінансове управління на підприємстві: Монографія. К.: КНЕУ, 2004. 268 с.

32. Управління фінансовою санацією підприємства [текст] : підручник. / за заг. ред. Т. А. Говорушко. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 400 с. URL: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/21579/1/Upravlinna_fin_sanacieu_ou_r.pdf

33. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: Підручник. Київ: КОНДОР, 2006. 376 с.

34. Чумак В.Д., Гвізджинська І.Ю. Прогнозування можливого банкрутства на

основі дискримінантного аналізу. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/560/536>

35. Штенгрет А.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств; навч. посіб. К.: Знання, 2012. 374с.

36. Електронна бібліотека НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>

37. Financial Times . Financial Times – URL: <https://www.ft.com/world>

38. Wall Street Journal (only with paid subscription). URL: <http://www.wsj.com>

39. Вісник Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/visnik-natsionalnogo-banku-ukrayini>;

40. Всесвітній банк. URL: <http://www.worldbank.org>

41. Комп&ньон. URL: <https://companion.ua/category/ekonomika-2/>

42. Міжнародний валютний фонд (МВФ). URL: <http://www.imf.org>

43. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

44. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/bankruptcy>